

Динаміка податкових платежів молочної промисловості до бюджету України

Михайло Арич

Національний університет харчових технологій

Вступ. Досліджуючи загальні тенденції наповнення державного бюджету України, доцільно зауважити, що підприємства молочної промисловості є досить великими суб'єктами наповнення казни держави. Такий аспект аналізу розміру та складу податкових надходжень до бюджету підприємствами молочної промисловості України ще раз підтверджує економічну, політичну та соціальну значимість даних суб'єктів господарювання в контексті як, наприклад, хронічного бюджетного дефіциту чи наповнення ринку товарами народного споживання, так і в цілому забезпечення розвитку держави.

Матеріали і методи. У процесі дослідження використовувалися дані Державної служби статистики України та Державної казначейської служби України, а також здобутки передових вітчизняних науковців. При цьому застосовано такі методи, як статистичне спостереження та аналіз.

Результати. Основними видами податкових надходжень, що сплачують виробничі підприємства в Україні загалом, а також суб'єкти-виробники молочної продукції, є податок на прибуток та податок на додану вартість. Ще є досить немало інших відрахувань в основному з економічного результату – доходу, однак саме ці види надходжень до бюджету є одними з ключових у структурі всіх податкових джерел доходів головного фінансового плану держави. При цьому, потрібно зауважити, що один з них – податок на додану вартість є непрямим та несе фінансове навантаження на кінцевих споживачів в даному випадку молочної продукції, а інший – податок на прибуток сплачується підприємством виходячи з проміжного результату підприємств та безпосередньо визначає розмір кінцевого фінансового результату – чистого прибутку (збитку). Протягом досліджуваного періоду доходу державного бюджету практично постійно зростали, таким чином у 2012 році відносно 2008 року зростання становило 114331,1 млн. грн. (+49,3 %). При цьому дуже динамічно збільшувалися податкові надходження, темп приросту яких за 2008-2012 роки був рівним 63,6 %. У структурі даного джерела важливим для нашого дослідження є сплата податку на прибуток та податку на додану вартість, які у 2012 році відносно показників початку періоду дослідження зросли на 16,6 % та 50,8 % відповідно.

Дослідивши динаміку та склад податкових надходжень до державного бюджету, перейдемо до аналізу структури та питомої ваги податків сплачених підприємствами молочної промисловості. Питома вага податку на прибуток та податку на додану вартість

підприємствами молочної промисловості у структурі даних податків, як джерела доходу державного бюджету в цілому по державі коливається в межах від 4,0 % (2011 рік) до 6,3 % (2010 рік). Однак, така зміна є досить не значною, тому можна говорити про відносно стабільність частки даних податкових надходжень у структурі доходів країни. При цьому питома вага податку на прибуток та податку на додану вартість у структурі їх суми по молочній галузі України абсолютно різна. Так, частка першого з них знаходиться в діапазоні від 3,0 % до 5,6 %, а іншого відповідно 94,4 – 97,0 %. Таким чином простежується досить велика роль підприємств-виробників молочної продукції у наповненні дохідної частини державного бюджету України. Отже, як в структурі всіх доходів державного бюджету України, так і в структурі конкретно податкових надходжень податок на прибуток та податок на додану вартість сплачені суб'єктами господарювання молочної промисловості займають питому частку на рівні 2-3 %, що, звичайно, для загальнодержавних значень є солідною сумою і тому є важливим складовим елементом у наповненні бюджету країни.

Висновки. Підводячи підсумки по аналізу тенденцій сплати податків підприємствами молочної промисловості України, можна констатувати, що в цілому простежувалася позитивна динаміка збільшення абсолютних показників їх виміру. Таким чином, виділяється хороша динаміка податкової активності підприємств молочної промисловості. У цьому напрямі суб'єкти галузі мають досить стійкі позиції сплачуючи щороку до бюджету податку на додану вартість та податку на прибуток в сумі 4,0 – 6,3 % від загального об'єму даних податків сплачених до бюджету в цілому по Україні.

Література

1. Державна казначейська служба України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://treasury.gov.ua>.
2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Семененко, О.Г. Прогнозування розвитку молока продуктового комплексу АПК [Електронний ресурс] / О.Г. Семененко. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/evu/2010_15_1/Semene.pdf.
4. Якимчук Т. В. Стан і перспективи розвитку підприємств харчової промисловості України / Т. В. Якимчук // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 4 (106). – С. 162 – 168.